

შალაფა - *Sorghum halepense* (L.) Pers.

მიეკუთვნება მარცვლოვანთა ოჯახს, ფესურიანი, ძნელად ამოსაძირკვი, აბეზარი სარეველაა, ფესურა ვცელდება ჰორიზონტალურად და ვერტიკალურად (35 – 80 სმ სიღრმეზე); ღერო სწორმდგომი, შეუბუსავი, მრგვალი, 2 მ-მდე; ფოთოლი ლანცეტისებური; ყვავილენი თავთავი; ერთ მცენარეზე ვითარდება 8000 თესლი, რომლის სიცოცხლიუნარიანობა 5 წელია. შალაფა ახშობს სიმინდს.

ღორის ქადა - *Lactuca serriola* L.

ორწლიანი ბალახოვანი მცენარეა რთულყვავილოვანთა ოჯახიდან, შხამიანი სარეველაა. ფესურა ვრცელდება ჰორიზონტალურად და ვერტიკალურად; ღერო სწორმდგომი, ეკლიანი, უხეში, სიმაღლე 60 – 150 სმ, შეიცავს რძისებურ სითხეს, რომლის შემადგენლობაში ალკალოიდებია; ფოთოლი მჯდომარე მონაცრისფრო - მწვანე, დაკბილული; ყვავილედია კალათა, ყვავილი წვრილი ყვითელი, ყვავილობს ივნისს - სექტემბერში.

მლაშე ხვართქლა - *Cynanchum acutum* L.

მრავალწლიანი ბალახოვანი, შხამიანი, ფესურიანი, ძნელად ამოსაძირკვი სარეველაა; ღერო ხვარა 1-3 მ-მდე; ფოთლები გულისებრი; ყვავილები ვარდისფერი ან თეთრი; აღმოცენდება აპრილ-მაისში; ყვავილობს ივლის-აგვისტოში; თესლს იძლევა აგვისტო-სექტემბერში, ერთ მცენარეზე ვითარდება 1500 თესლი.

მინდვრის წარი - *Cirsium arvense* L.

მრავალწლიანი, ორლებნიანი, ფესვნაყარი, ძნელად ამოსაძიკვი სარეველა მცენარეა რთულყვავილოვანთა ოჯახიდან, ძლიერი ფესვთა სისტემა აქვს, დატოტვილი, წიადაგში ვრცელდება 2 მეტრზე; ფოთლები ეკლიანი, დაკბილული, ყვავილი მოვარდისფრო - იასამნისფერი; მცენარე იზრდება დაახლოებით 1,5 მეტრამდე.

მხოხავი ჭანგა - *Elitrigia repens (Agropirum repens) (L.) P. B.*

მრავალწლიანი, ბალახოვანი, ფესურიანი, ძლიერ საშიში, აბეზარი, ძნელად ამოსაძირკვი სარეველაა მარცვლოვანთა ოჯახიდან. ლათინურიდან ითარგმნება, როგორც „მინდვრის ცეცხლი“. ფესურა გრძელი, ვრცელდება ჰორიზონტალურად, ვერტიკალურად - 5 -15 სმ - მდე; ღეროს სიმაღლე 40-150 სმ; ფოთოლი - შიშველი, ბრტყელი, ხაზურა; ყვავილედები - რთული თავთავი. ერთ მცენარეზე ვითარდება 10 000 თესლი, სიცოცხლისუნარიანობა - 12 წელია.

ღიჭა - *Sonchus arvensis*

მრავალწლიანი ფესვნაყარი, აბეზარი, ძნელად ამოსაძირკვი სარეველაა რთულყვავილოვანთა ოჯახიდან, სიმაღლით 30-150 სმ; ფესურა ნიადაგში ვრცელდება 4 მ -ზე, ჰორიზონტალურად - 1 მ -ზე; ღერო - ეკლიანი, შეიცავს რძისებურ სითხეს, ფოთლები - დაკბილული, ლანცეტისებური, მორიგეობითი; ივითარებს ყვითელ, ბაბუაწვერას მსგავს ყვავილებს, ყვავილობს ივნისიდან სექტემბრამდე; ერთ მცენარეზე ვითარდება 6000 – 20 000 თესლი, სიცოცხლისუნარიანობა 5 წელია.

შალგი - *Brassica campestris* L.

მრავალწლიანი, ბალახოვანი, ფესვნაყარი სარეველაა ჯვაროსანთა ოჯახიდან. ღერო - სწორი, დატოტვილი, შიშველი ან ოდნავ შებუსული, სიმაღლე 30-80 სმ; ფოთლები - მოგრძო გულისებრი, დაკბილული; ყვავილები მოყვითალო-ოქროსფერი, ერთად შეკრებილი, ყვავილობს მაისიდან ივნისამდე, სწრაფად მწიფდება და მოსავლის აღებამდე ასარევიანებს კულტურული მცენარეების ნათესებს. ერთ მცენარეზე ვითარდება 10 000 თესლი.

ჩვეულებრივი საგველა - *Apera spica-venti* L.

საშემოდგომო ერთწლიანი მარცვლოვანი სარეველაა. ფესვი - ფუნჯა; ღეროს სიმაღლე 30-125 სმ; ფოთოლი - ბრტყელი, ხაზურა. ყვავილედები - საგველა. აღმოცენდება შემოდგომაზე, ყვავილობს ივნის-ივლისში. ერთ ცენარეზე ვითარდება 16000 თესლი, სიცოცხლისუნარიანობა 6-7 წელია. უპირატესობას ანიჭებს მსუბუქი მექანიკური შედგენილობის ნიადაგებს.

ხვართქლა - *Convolvulus arvensis* L.

მრავალწლიანი ბალახოვანი, ფესურიანი, აბეზარი, შხამიანი სარეველაა ხვართქლასებრთა ოჯახიდან. ღერო ხვიარა, შიშველი, წვრილი, სიგრძე ერთი მეტრი; ძლიერი ფესვთა სისტემა აქვს; ფესვი ვითარდება ჰორიზონტალურად და ვერტიკალურად; ფოთლები ვიწრო შუბისმაგვარი; ყვავილი თეთრი ან ვარდისფერი. ერთი მცენარე ივითარებს 9000 თესლს, სიცოცხლისუნარიანობა ინარჩუნებს 50 წელს. მინდვრის ხვართქლა იწვევს მარცვლოვანი კულტურების ნათესების ჩაწოლას.

სარეველების წინააღმდეგ გამოიყენება აგროტექნიკური და ქიმიური ბრძოლის ღონისძიებები.